

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Євген НОВОЧИНСЬКИЙ	АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ГЕТЕРОГЕННИХ КОМП'ЮТЕРНИХ АРХІТЕКТУР.....	40
Юлія МАЗУР Оксана ПЕТІНОВА	ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО МІГРАНТІВ: СОЦІАЛЬНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ФАКТОРИ (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ).....	46
Аллен БИКОВ	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	53
Ірина АРАБАДЖИ Кіра ЛІТВІНЦЕВА	ФЕНОМЕН НАРОДНОЇ ОБРЯДОВOSTІ ЯК СКЛADOVA ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦІВ НА ОДЕЩИНІ.....	59
Аліна СТЕПУРА	УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ СТИЛЬ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ (ПОЧАТОК ХХ СТ.)....	61
Наталія РИБКА Марія СОЛОДКА	ЕСТЕТИЗАЦІЯ ЗУПИНОК ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ: АКТУАЛЬНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	64
Ганна НІВНЯ	РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ СНАТ-GPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	67
Олена КАРАНФІЛОВА Софія ВЕРДИШ	СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	70
Яна ГОРДИНСЬКА	ПРЕКРАСНЕ І ПОТВОРНЕ У СУЧАСНІЙ МІСЬКІЙ АРХІТЕКТУРІ.....	73
Інна ФЕДОРОВА	ДЕСТРУКТИВНІСТЬ ЯК ВИБІР: ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ.....	76
Тетяна ЮРЧЕНКО	ЛЮБОВ ЯК УМОВА НАБУТТЯ ЦІЛІСНОСТІ.....	79
Алана НЕКРЯЧ	ЕТИЧНІ НОРМИ В НАУЦІ ТА ЕТИКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	81
Степан БАРКОВ	ПРИНЦИП ГАРМОНІЇ У КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТАННЯ.....	84
Анастасія ДЯКОВА	СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АБСУРДУ (НА ПРИКЛАДІ ОДНОГО З ТВОРІВ А.КАМЮ: «ЧУМА», «МІФ ПРО СІЗІФА»).....	86
Фікрет ГУСЕЙНОВ	ФІЛОСОФСЬКІ ІДЕАЛИ ЦИЦЕРОНА.....	92

національного стилю, жіночий костюм став дзеркалом змін, що відбувалися в країні, і формував унікальну модну історію України.

Список використаних джерел:

1. https://zaxid.net/z_istoriyi_ukrayinskoyi_modi_hh_stolittya_n1421927
2. ELLE: <https://elle.ua/ludi/novosty/podorozh-u-minule-yak-odyagalisy-ukrainki-na-pochatku-hh-stolittya/>
3. Зеновія Тканко. Книга “Мода в Україні XX століття” 2015 р. с.15-89.

Наталія РИБКА,

кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, історії та політології,

Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

Марія СОЛОДКА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП «ІЦТДТ»

Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

ЕСТЕТИЗАЦІЯ ЗУПИНОК ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ: АКТУАЛЬНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ

Останнім часом у великих містах світу, зокрема – Європи, спостерігається тенденція до розвитку громадського транспортного зв'язку. Таке явище помітно і в містах України, зокрема – Одеси: наприклад, центральну вулицю міста, Дерибасівську, закрито для приватного транспорту, а відкрито для проїзду автобусів. З огляду на це зростає потреба в місцях очікування людьми транспортних одиниць, тобто – зупинках та станціях.

Проте, разом із розвитком транспортного забезпечення міст та збільшенням кількості зупинок, проявляються і деякі негативні наслідки: навантаження на бюджет міст, що призводить до зниження якості зупинок, зростає і антропологічне навантаження в місцях тимчасового перебування людей на противагу тому, що зупинки стають локацією, привабливою для малозабезпечених груп населення, серед яких – безхатні; люди, що вживають наркотики та алкоголь; крадії та шахраї. Отож, із місця очікування для великої кількості людей транспортного засобу, зупинка перетворюється на потенційно небезпечне місце: люди, що очікують на транспорт, не почуваються в безпеці. Як причину вони називали небезпеку; неестетичний вид зупинок; відсутність павільйону та освітлення; відсутність людей та прилеглих споруд; велике скупчення та безладність громадського транспорту та автомобілів; відчуття, що все залежить від водіїв [1].

Таким чином, якщо не вживати відповідних заходів щодо організації зупинок та станцій, - це не сприятиме гарному емоційному клімату в суспільстві.

Загалом, на сьогоднішній день благоустрою та естетизації автобусних зупинок приділяється недостатньо уваги: що в нашій країні [2];, то – меншою

мірою, але, все ж, – і за кордоном. Проте, на думку фахівців сьогодення, це питання варте пильнішого розгляду.

Ось, що з цього приводу пише у своїй праці наша сучасниця – професор, доктор соціальних наук, Міхно Н.К. [3]: «Життя в сучасному місті сповнене багатством власних хвилювань, а естетизація міського простору пов'язана з тиражування «ринків переживання», які націлені на комерціалізацію людських почуттів. Емоційна повнота міського дизайну стала частиною загальної програми тотального споживання. Театралізація, іконізація та гламуризація можуть бути розглянуті як основні стратегії «емоціоналізації» міського простору, що націлені на відтворення ефектів «економіки вражень».

Тобто, «економіка вражень» має наразі вагу не лише в побуті, а й в організації людського простору, зокрема – міського, і з нею необхідно рахуватися.

З іншого боку, аналіз тематичної літератури показав, що, попри розуміння важливості естетизації такого важливого елементу міського простору, як зупинка, в багатьох містах та країнах це питання й досі лишається відкритим через побоювання влади фінансувати цю сферу.

Фінансові вклади робляться спонтанно та переважно «ситуаційно». Наприклад, привабливі ззовні та комфортні зупинки в Японії, Осака [5], було облаштовано лише у зв'язку зі Всесвітньою виставкою, що мала там відбуватися. А «зупинки з родзинкою», [8], як-от «книжкові зупинки» в Колумбії, стають, скоріше, приємним сюрпризом та винятком у міському просторі, ніж сталою тенденцією.

Проте, цим питанням вже переймаються в світовому просторі.

До прикладу, Армандо Картені [9], передовий автор досліджень із зазначеної теми, професор транспортного планування в Університеті Луїджі Ванвітеллі, неподалік Неаполя, вважає, що нехтування проблемами естетизації зупинок, це «загублені можливості». Його дослідження в цій сфері показали, що середньостатистичний мандрівник готовий заплатити додатково 25-40%, щоби насолодитися поїдкою «в стилі».

«Інвестування в красу, – вважає Армандо Картені, – завжди гарний крок що для приватних операторів, то і для державних адміністрацій».

Підкреслимо, що міське середовище створюється будинками й спорудженнями, які оточують та формують невід'ємні елементи повсякденного життя, багато в чому визначають своєрідність людини. Вони слугують не тільки влаштуванню речового світу, але стають і чинниками визначення життєвої позиції людини, його соціокультурної орієнтації. Архітектура адресована широким верствам населення, суттєво впливає на загальний рівень свідомості людини [10].

Прикладом може слугувати причина чому у всьому світі встановлюють прозорі зупинки. Такі зупинки називають антивандальними. Це роблять з метою безпеки – оточуючим видно, що відбувається за стінами зупинки, чи це розклеювання оголошень чи напад на людину. Прозорі стіни забезпечують соціальний контроль. У місці, яке добре видно людям, не захочеться робити щось

асоціальне чи незаконне. Антивандальні зупинки роблять не із простого скла, а із спеціальних протиударних матеріалів.

В таких наукових галузях, як психологія архітектури, екопсихологія доведено, що архітектурне середовище й предметне оточення людини беруть участь у розвитку форм сприйняття простору, наочно-образного мислення, творчої уяви, і та інше. [7]. Вже в середньому дошкільному віці дитина навчається оперувати уявленнями, її сприйняття стає творчим. Спеціалістами було з'ясовано, що на розвиток людини, перед усім, впливають естетика архітектурного середовища; ергономічні параметри житла та приміщень, де людина часто перебуває; соціально-рольовий аспект; інформаційний аспект.

Також біологічною наукою доведено, що декор гармонізує середовище, не просто прикрашає будинок – він необхідний, з погляду відеоекології, для нормальної життєдіяльності людей, тому що він фізіологічно раціональний і екологічний. Людина як біологічний вид сформувалася в умовах природного різноманіття, і її зоровий апарат орієнтований на сформовані століттями ритми, пропорції, розміри, що існують довкола нього. І, якщо класичні і кращі зразки сучасної архітектури враховували ці умови, створюючи комфортне візуальне середовище, то сучасна масова житлова забудова начисто їх відкинула. Агресивна (наявність у полі зору значної кількості однакових елементів) і гомогенна (більші площини при мінімумі деталей), як з'ясували вчені-біологи, приводить людину у візуальний стрес, що поступово руйнує його психіку, а постійне споглядання агресивного середовища навіть псує зір.

Естетизація має великий психологічний вплив, адже естетична насолода перетворює душевний біль, трансформуючи елементи картини світу клієнта, пов'язані з його проблемою. Загальновідомо, що звичайно, естетизація імпліцитно присутня у багатьох психотерапевтичних методах (арт-терапія, символдрама, наративна психотерапія), але саме в психодрамі вона досягає своєї повноти за рахунок синтезу психотерапевтичного та драматичного дискурсу. Проживання, переживання (у значенні діяльності) і програвання своєї історії дає можливість пов'язати різні компоненти досвіду і знайти символічний варіант вирішення внутрішнього конфлікту. Завдяки естетизації середовища можливо надати людині умови для осмислення життя або окремої життєвої події (наприклад, психологічної травми), саме тому, у наші часи, це набуває максимального значення.

Таким чином, з огляду на впливи середовища на людину та можливості коректувати людину завдяки корегуванню середовища, перед відповідними соціальними структурами стоїть завдання: естетизувати простір зупинок громадського транспорту [6].

Ще важливим завданням, який можна реалізовувати завдяки естетизації зупинок, – це виховання патріотизму: прикладом та орієнтиром цьому може слугувати мозаїка автобусних зупинок, що була створена за радянських часів, та є – унікальним мистецьким явищем, що давало можливість митцям проявити творчу свободу, протистояти ідеологічній цензурі [4].

Спираючись на все вище сказане, естетизація простору зупинки громадського транспорту має велику актуальність та несе велике економічне, соціальне, психологічне, ідеологічне та інше навантаження; зупинки повинні створюватися із розумінням позитивних та коригуючих впливів естетизації.

Список використаних джерел:

1. Якою має бути гарна зупинка? URL: <https://peshcom.org/ostanovki>
2. Масштабний вандалізм в Одесі: десятки розбитих зупинок та пошкоджене майно. *Інтент*: веб-сайт. URL: <https://intent.press/ru/news/obshchestvo/2024/masshtabnyi-vandalizm-v-odesse-desiatki-razbitykh-ostanovok-i-povrezhdennoe-imushchestvo/>
3. Надія Міхно. Місто як емоційний простір: теоретико-соціологічний аналіз. *Грані*: веб-сайт. URL: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1481>
4. Супруненко, О. (2016) Мистецтво автобусної зупинки: погляди українців та іноземців. *Дзеркало тижня*, 11 березня, 2016. URL: <https://zn.ua/ukr/ART/mistectvo-avtobusnoyi-zupinki-poglyadi-ukrayinciv-ta-inozemciv-.html>
5. Фруктові зупинки у Японії. *Nevsedoma*: веб-сайт. URL: <https://nevsedoma.com.ua/250695-fruktovyie-ostanovki-v-yaponii-8-foto.html>
6. Шутюк, О., (2020) Якими мають бути якісні зупинки громадського транспорту? Архітектор пояснює на прикладах. Сайт «Хмарочос» URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2020/06/03/yakymy-mayut-but-yakisni-zupynky-gromadskogo-transportu-arhitektora-poyasnyuye-na-primkladah/>
7. Hourakhsh Ahmad. The Role of Urban Aesthetics on Enhancing Vitality of Urban Spaces. *ResearchGate*: веб-сайт. URL: https://www.researchgate.net/publication/357969818_The_Role_of_Urban_Aesthetics_on_Enhancing_Vitality_of_Urban_Spaces
8. OmniRide & KPWB Bus Stop Beautification Project. *OmniRide*: веб-сайт. URL: <https://omniride.com/service/omniride-kpwb-bus-stop-beautification-project/>
9. What a Beautiful Bus Stop Can Do. *Bloomberg*: веб-сайт. URL: <https://www.bloomberg.com/news/features/2024-08-02/building-more-beautiful-bus-stops-and-stations-can-pay-off>
10. Yuliya Chayka. Lubov Averkieva. Role of Aestheticization in Experience Society and Urban Space Development. *European Proceedings*: веб-сайт. URL: <https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2017.07.02.18>

Ганна НІВНЯ,

кандидат філософських наук, старший викладач кафедри
державно-правових дисциплін Інституту права та безпеки,
Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ СНАТ-GPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Технології, пов'язані зі штучним інтелектом дедалі активніше впроваджуються в наше життя. Не став винятком і освітній процес. До сервісів, що працюють на основі штучного інтелекту (зокрема, Chat-GPT) так чи інакше звертаються усі учасники освітньої діяльності: як здобувачі вищої освіти, так і викладачі. Наразі говорять як про широкі перспективи, які відкриває для освітян